

Etablering af trust-løsning til kommunale brugere uden eget autorisations-id hhv. medhjælp i kommunerne.

Indledning

I forbindelse med udrulningen af FMK i kommunerne, er det besluttet, at kommunernes adgang til FMK skal kunne bero på den lokale brugeradministration i kommunerne, og at FMK "truster" eller stoler på den brugerauthentifikation, der sker i kommunerne.

Etableringen af trust indebærer ikke, at der lempes på kravene til adgang til data i FMK, men sikrer alene at der sker en klar ansvarsfordeling i forhold til brugeradministrationen og at der ikke opbygges unødigt bureaukrati omkring brugeradministration.

Samtidig medfører det en mindre risiko for fejl i brugeradministrationen, at kommunerne kan opretholde en enstrengt brugeradministration og ikke skal huske at opdatere en central brugeradministration ud over deres lokale administration.

Trust er aktuel i forhold til de kommunale ansatte, der iflg. sundhedslovens § 157 og bekendtgørelsen, der er udstedt i medfør heraf, er berettiget til direkte adgang til FMK, men som ikke har et autorisations-id. De personalegrupper, der er tale om er:

- Plejehjemsassistenter, og
- Ansatte på kommunale (og regionale) botilbud og boligenheder, der er bemyndiget af ledelsen til at håndtere medicin.

Det bemærkes, at også ansatte på private botilbud og boligenheder ifølge loven er berettiget til direkte adgang, når de er bemyndiget af ledelsen til at håndtere medicin og botilbuddet/boligenheden er underlagt kommunalt tilsyn.

Trust kan ligeledes være aktuel i forhold til administration af medhjælp, men dette kan også håndteres uden trustaftale, såfremt medhjælpen bemyndiges i det nationale bemyndigelsesregister.

Den i dette notat skitserede trust omfatter kun medarbejdere, hvor kommunen varetager brugeradministrationen direkte. Dvs. de privatansatte falder som udgangspunkt uden for trustmodellen, med mindre de pågældende brugere er fuldstændig integreret i den kommunale brugeradministration (benytter den kommunale EOJ-løsning og er udstyret med medarbejdercertifikater fra kommunen), således at de ikke systemteknisk kan adskilles fra kommunalt ansatte.

Dette notat beskriver kort forudsætningerne for trust.

Grundlag for trust

Statens Serum Institut er dataansvarlig for FMK. I medfør af regler fastsat i medfør af sundhedslovens § 157 kan der videregives oplysninger fra FMK til bl.a. elektroniske omsorgsjournaler i den kommunale hjemmepleje og det sociale område.

Kommunerne er dataansvarlige for deres EOJ-systemer. Som dataansvarlige er kommunerne vant til at håndtere sundhedsoplysninger indenfor persondatalovens og sundhedsdatalovens rammer. Samtidig er kommunerne underkastet tilsyn fra bl.a. Datatilsynet, der sikrer, at kommunerne efterlever lovgivningens regler.

Herudover er den enkelte bruger af FMK, dataansvarlig for egne opslag og egen anvendelse af oplysninger fra FMK.

Kommunerne tilrettelægger deres ansattes opgaver og opgavevaretagelse, herunder muligheder for at anvende ikke autoriseret personale, medhjælp mv. En central registrering af disse personer vil derfor være en dobbeltregistrering i forhold til kommunernes eksisterende registrering med deraf følgende risiko for uoverensstemmelser og forskellig opdateringskadence. En central brugeradministration som supplement til den kommunale kan derfor øge risikoen for fejl uden at øge sikkerheden i øvrigt.

Statens Serum Institut kan derfor have tillid til kommunernes brugeradministration, såfremt kommunerne over for Statens Serum Institut indestår for, at brugeradministrationen til enhver tid lever op til persondatalovens og sundhedslovens krav. En sådan indeståelse skal til hver en tid på forespørgsel kunne underbygges af kommunerne.

Rigsrevisionen har pålagt Statens Seruminstitut at udføre et aktivt tilsyn og opfølgning på den kommunale brugeradministration.

Som en del af dette tilsyn skal kommuner, som har fået etableret trust-adgang, to gange årligt bekræfte over for Statens Serum Institut, at de har gennemgået deres brugeradministration, med henblik på at sikre, at kun medarbejdere, hvor der er lovmæssig adgang til FMK har adgang til data.

Som bilag 1 er vedlagt skabelon til ledelseserklæring for kommunerne, som danner grundlag for en trust-baseret adgang til FMK fra kommunens brugeradministrationssystem.

Nødvendige oplysninger, som skal medsendes til FMK i forbindelse med adgang, uanset trust

Uanset hvor brugeradministrationen finder sted, skal Statens Serum Institut som dataansvarlig sikre, at kun berettigede får adgang til FMK. Derfor skal der uanset etableret trust medsendes en identifikation af brugeren.

Efter persondatalovens § 29, stk. 1, skal Statens Serum Institut over for borgeren kunne identificere den person, der får adgang til FMK, og - i tilfælde af, at vedkommende handler som medhjælp for en anden - den ansvarlige sundhedsperson, som medhjælpen handler på vegne af.

Herudover er det nødvendigt at kende den rolle, vedkommende har, da dette er nødvendigt til at sikre, at personen kun får adgang til de data, vedkommendes rolle berettiger til.

Rent teknisk skal følgende oplysninger derfor medsendes ved opslag baseret på trust:

- Kommunens CVR-nummer for at kunne identificere kommunen
- Medarbejderens kommunale MOCES-signatur for at kunne identificere medarbejderen.
- I tilfælde af, at vedkommende handler som medhjælp, autorisationskoden for den bemyndigende sundhedsperson for at kunne fastslå ansvar samt etablere, hvilke rettigheder medhjælpen har. (En læges medhjælp har fx udvidede beføjelser i forhold til en sygeplejerskes medhjælp).

Hvilke roller kan etableres?

Det er muligt for kommunerne at få oprettet to trust roller:

- Den trustede rolle, "den kommunale rolle", hvor der oprettes en selvstændig rolle pr. brugertype, f.eks. "plejehjemsassistent", "ansat på kommunalt botilbud" mv., som kan tilgå FMK, dog uden at kunne lave den første tilknytning af en borgers medicinkort.
- Medhjælpsrolle, "på vegne af", hvor det er en sundhedsfaglig person, der bemyndiger en ikke sundhedsfaglig person til at tilgå FMK.

Bilag

- Bilag 1. Ledelseserklæring vedrørende etablering af trust ved opslag på FMK.

Bilag 1 – Ledelseserklæring – trust af kommunal brugeradministration

På kommunen brevpapir

Stilet til Statens Serum Institut, Sektor for National Sundheds-it

Dato:

Vedr.: Kommunal brugerstyring vedrørende det Fælles Medicinkort ("FMK")

[Kommunen] indestår hermed i forbindelse med, at adgangen til FMK etableres på basis af trust mellem FMK og kommunens EOJ-brugeradministration, for følgende:

- Kommunen indestår for, at brugeradministrationen i kommunen overholder persondatalov og sundhedslov.
- Kommunen har en fastlagt politik for brugeradministration samt vedligehold af brugerrettigheder.
- I tilfælde af, at kommunen bliver opmærksom på problemer, indestår kommunen for, at løse dem.
- I tilfælde af, at der opstår faktiske hændelser, der rejser tvivl om, hvorvidt trust fortsat kan opretholdes, kontakter kommunen uden ugrundet ophold Statens Serum Institut med henblik på at få afklaret, om trust kan opretholdes.
- Kommunen vil på forespørgsel fra Statens Serum Institut og uden ugrundet ophold redegøre for og i fornødent omfang dokumentere, at denne erklæring til hver en tid overholdes.
- Kommunen vil på forespørgsel medvirke til, at Statens Serum Institut kan gennemføre audit af, hvorvidt denne erklæring til hver en tid overholdes.
- Kommunen skal, to gange om året, over for Statens Serum Institut bekræfte at de har gennemgået deres brugeradministration, således at kun medarbejdere, for hvem det er relevant i deres opgaveløsning, har adgang til data.

CVR-nr.: [kommunens CVR-nr.]

EOJ-system: [angivelse af hvilket EOJ-system kommunen benytter]

[Kommunen] ønsker at etablere følgende trustroller:

☐ Den trustede rolle, "den kommunale rolle"

☒

☐ Medhjælpsrolle, "på vegne af"

☒

Spørgsmål vedrørende denne erklæring bedes stilet til: [kontaktinfo på relevant enhed i kommunen]

Med venlig hilsen